	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Страница: 1 от 8

УТВЪРЖДАВАМ _____

ДЕКАН: ДОЦ. Д-Р Ю. АНАНИЕВ, ДМ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	Епидемиология
Специалност	Медицина
Област на висше образование	Здравеопазване и спорт
Професионално направление	Медицина
Статут на дисциплината	задължителна
Курс	V
Семестър	IX и X
Образователно квалификационна степен	магистър
Форма за проверка на знанията	писмен изпит

Обсъдена на заседание на Катедрен съвет	10.12.2019г., Протокол №87
Обсъдена на заседание на Комисия по учебната дейност	09.03.2020 г. Протокол № 3
Приета на заседание на Катедрен съвет	10.12.2018г., Протокол №87
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	10.03.2020 г. Протокол № 3

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: Страница: 2 от 9

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Код на дисциплината	Часове					Кредитни точки
	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	
048	Лекции	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	30	30			60	2,4
Семинари						
Форми на извънаудиторна работа					13	0,5
Общо					73	2,9

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА: Проф. д-р Ирена Младенова- Христова, дм

Водещи упражнения/практически занятия/семинари:

1. Ас. д-р Ивелина Симеонова Райкова

3. АНОТАЦИЯ

Преподаването по епидемиология на инфекциозните болести се извършва през IX и X семестър на V медицински курс и неговата основна цел е придобиване на знания относно епидемиологичния надзор и контрол, който се изразява в ранната клинична и етиологична диагноза на заболяванията, прилагане на противоепидемични мерки в огнището на заразата (спрямо болните, контактните и външната среда), профилактични мерки спрямо възприемчивото население, здравно-просветна дейност, създаване на противоепидемичен режим в болничните заведения. Епидемиологичният контрол отбелязва в последните години напредък в борбата с вътреболничните инфекции. Комплексните мерки създават по-благоприятни условия за избягване на инфекциите в сложната болнична екосистема.

Необходими са основни познания на бъдещите лекари върху дезинфекционните практики и специфичната имунопрофилактика. Епидемиологичните проучвания са от огромно значение за идентифициране на епидемичните взривове в детските и здравни заведения, за определяне механизма на разпространението им, рисковите фактори за заразяване и оценка на мерките, насочени към лечение, профилактика и борба с тези заболявания.

Хорариумът на лекциите, семинарите и практическите занятия са съобразени с тяхната значимост.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: Страница: 3 от 9

Лекционният материал се онагледява посредством използването на мултимедиен апарат, филми. По време на практическите упражнения студентите се запознават с документацията на борбата със заразните болести, вземане на материал за изследване от заразноболен или заразноносител, извършване на епидемиологични проучвания. Прилагат се и активни методи на обучение- семинари и тестове за текущ контрол.

Обучението завършва със семестриален изпит по епидемиология, инфекциозни болести, медицинска паразитология и тропическа медицина.

През VI курс стажант- лекарите полагат стаж по епидемиология и инфекциозни болести, който завършва с единен държавен изпит по хигиена, епидемиология, инфекциозни болести и социална медицина.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

4.1.1. ЛЕКЦИИ

№	Тема	Хорариум
1.	Епидемиологията като медицинска наука. Предмет и задачи. Исторически корени. Методология. Епидемичен процес. Форми на епидемичния процес. Механизми на предаване на заразата. Фактори и пътища на предаване на заразата. Класификация на заразните болести.	2ч.
2.	Основни принципи на епидемиологичния надзор и контрол. Европейски стандарти, ECDC, CDC. Противоепидемични мерки в епидемичното огнище. Наредба №21 за реда за регистрация и съобщаване на заразните болести. Видове епидемии.	2ч.
3.	Извор на заразата- болен и заразноносител. Заразноносителство- форми, вземане на материали за заразноносителство. Зоонози.	2ч.
4.	Имунопрофилактика; Видове имунитет. Ваксини и серуми: видове, свойства, производство, съхранение, противопоказания, нежелани реакции след ваксинация.	2ч.
5.	Имунопрофилактика; Имунизационен календар на Република България.	2ч.
6.	Епидемиология на незаразните болести с инфекциозен ключов механизъм на проявление. Аналитични епидемиологични методи.	2ч.
7.	Нозокомиални инфекции. Молекулна епидемиология.	2ч.
8.	Скарлатина, рубеола, морбили, варицела.	2ч.
9.	Менингококова инфекция, паротит, коклюш, дифтерия.	2ч.
10.	Холера, шигелози, салмонелози, ботулизъм.	2ч.
11.	Кореман тиф, кампилобактериоза, хеликобактериоза, колиентерити.	1ч.
12.	Вирусни хепатити (А, В, С, D, Е, F).	1ч.
13.	Антракс, тетанус, бяс.	2ч.
14.	Чума, вирусни хеморагични трески, лаймска болест, марсилска треска.	2ч.
15.	СПИН.	1ч.
16.	Грип и ОРВИ, птичи грип, свински грип.	1ч.
17.	Елиминация и ерадикация на заразните болести. Биотероризъм.	2ч.
Общо		30ч.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: Страница: 4 от 9

4.1 2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум
1.	Принципи на епидемиологичния надзор. Структура	Хорариум

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: Страница: 5 от 9

1.	на Националната система за надзор на заразните заболявания.	2ч.
2.	Извор на заразата - болен и заразноносител. Начини за откриване на заразноносителство : микробиологични методики.	2ч.
3.	Дезинфекция - определение и видове . Механичен и физичен метод.	2ч.
4.	Дезинфекция - химичен метод.	2ч.
5.	Живи преносвачи на заразни болести. Дезинсекция.	2ч.
6.	Животни- резервоари на заразни болести. Дератизация.	2ч.
7.	Вътреболнични инфекции.	2ч.
8.	Специфична имунопрофилактика – имунопрепарати: видове, свойства, производство, съхранение, противопоказания, нежелани реакции след ваксинация.	2ч.
9.	Специфична имунопрофилактика –организация и провеждане на профилактичните имунизации в България. Имунизационен календар.	2ч.
10.	Епидемиологично проучване- начин на провеждане. Документация на борбата със заразните болести.	2ч.
11.	Епидемиологично проучване в огнище на дихателна инфекция.	2ч.
12.	Разбор на епидпроучването в огнище на дихателна инфекция. Мерки в огнищата от дихателни инфекции.	2ч.
13.	Епидемиологично проучване в огнище на чревна инфекция.	2ч.
14.	Разбор на епидпроучването в огнище на чревна инфекция. Мерки в огнищата от чревни инфекции.	2ч.
15.	Самостоятелно епидпроучване.	2ч.
Общо		30ч.

4.1.3 ФОРМИ НА ИЗВЪНАУДИТОРНА РАБОТА

1	Документация свързана с надзора на заразните болести. Европейски стандарти.	3ч.
2.	Самостоятелно епидемиологично проучване в огнище на дихателна инфекция.	5ч.
3.	Самостоятелно епидемиологично проучване в огнище на чревна инфекция.	5ч.
Общо		13ч.

5. ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

- 5.1. Лекции- мултимедиен апарат, филми
- 5.2. Упражнения
- 5.3. Семинари

6. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

Крайната оценка е по шестобалната система , минималната оценка за успешното приключване е “Среден (3)”, съотнесена с Европейската система за трансфер на кредити, съпоставимостта на оценките е следната.

Отличен 6	Много добър 5	Добър 4	Среден 3	Слаб 2
A	B	C	D E	FX F

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: Страница: 6 от 9

Присъждат се кредити	Присъждат се кредити	Присъждат се кредити	Присъждат се кредити	Не се присъждат кредити
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	-------------------------

Оценката се формира от 3 компонента:

- **Текущ контрол**- слаби оценки от този компонент са основание на преподавателя да намали крайната оценка до 10%, а добри и отлични оценки са основание за повишаване също до 10%
- **Практически изпит** – провежда се устно върху противоепидемичните мерки при клиничен случай на инфекциозно заболяване /самостоятелно епидемиологично проучване/. Оценката от практическия изпит е равнопоставена с оценките по останалите практически изпити-инфекциозни болести, медицинска паразитология и тропическа медицина.
- **Теоретичен изпит**- провежда се писмено, след изтегляне на изпитен билет, съдържащ 2 въпроса от конспекта по епидемиология, инфекциозни болести, медицинска паразитология и тропическа медицина. Билетът съдържа един въпрос от общата епидемиология и един от специалната епидемиология. Крайната оценка е средноаритметична от оценките, на теоретичните и практически изпити, по епидемиология, инфекциозни болести, медицинска паразитология и тропическа медицина. Слаба оценка по един от въпросите е основание за неуспешно положен изпит.

Скала за оценка за всеки изпитен въпрос:

За оценка Среден 3.00 (E)- знания между 61 и 65% от целия материал

За оценка Среден 3.00 (D)- знания между 66 и 71% от целия материал

За оценка Добър 4.00 (C)- знания между 72 и 81% от целия материал

За оценка Много добър 5.00 (B)- знания между 82 и 91% от целия материал

За оценка Отличен 6.00 (A)- знания над 92%- 100% от целия материал.

Текущ контрол		Практически изпит	Теоретичен изпит		Крайна оценка		Еквивалент
Бал	%	%	Оценка	%	Оценка	%	
2	≤6	≤18	2	≤36	2	≤ 60	FX/F
3	6,1 – 7,1	18,3 – 21,3	3	36,6-42,6	3	61-65	E
3	6,1 – 7,1	18,3 – 21,3	3	36,6-42,6	3	66-71	D
4	7,2 – 8,1	21,6 – 24,3	4	43,2-48,6	4	72-81	C
5	8,2 – 9,1	24,6 – 27,3	5	49,2-54,6	5	82-91	B
6	9,2 – 10	27,6 – 30	6	55,2 - 60	6	92-100	A

7. ПРОГРАМА (КОНСПЕКТ)

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: Страница: 7 от 9

Обща част- епидемиология

1. Исторически корени на епидемиологията. Еволюция на заразните болести. Развитие на епидемиологията като наука за борба със заразните болести.
2. Предмет и задачи на епидемиологията: определение, цел, задачи, методи, връзки с други дисциплини.
3. Инфекциозен процес- биологична основа на епидемичния процес. Характеристика от биологична гледна точка.
4. Епидемичен процес - определение, съставки, форми, епидемично огнище.
5. Извор на заразата. Болен - форми, контагиозен период, епидемиологично значение. Зоонози.
6. Извор на заразата. Заразоносители - видове, трайност, значение.
7. Механизъм на предаване на заразата. Биологична обусловеност, видове, фази. Класификация на заразните болести.
8. Фактори на предаване на заразата - вода, храни, предмети от околната среда.
9. Фактори на предаване на заразата - живи преносвачи: въшки, бълхи, комари, мухи, кърлежи.
10. Фактори на предаване на заразата - въздух, почва.
11. Имунопрофилактика - видове ваксини, начини на прилагане, противопоказания, нежелани реакции след ваксинация.
12. Имунизационен календар на Република България.
13. Вторични движещи сили на епидемичния процес: Социален фактор - видове, начини на влияние и значение.
14. Природен фактор - съставки, начини на влияние и значение. Сезонност и цикличност. Природна огнищност.
15. Видове епидемии - контактно-битови, при дихателни и кръвни инфекции.
16. Видове епидемии - водни, хранителни, млечни.
17. Епидемиологично проучване - цел, етапи и начин на провеждане. Основни противоепидемични и общи профилактични мерки. Аналитични епидемиологични методи.
19. Мерки в епидемичното огнище - спрямо болния, спрямо контактните, спрямо обкръжаващата обстановка.
20. Дезинфекция и стерилизация - определение, методи, средства.
21. Дезинсекция - определение, методи, средства.
22. Дератизация - определение, методи, средства.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: Страница: 8 от 9

Специална част- епидемиология

- 1.Коремн тиф.
- 2.Хранителни токсикоинфекции - причинени от а)салмонели, б)стафилококи.
- 3.Ботулизъм.
- 4.Шигелози (бактериална дизентерия).
- 5.Колиентерити, кампилобактериози, хеликобактериози.
- 6.Холера.
- 7.Бруцелоза.
- 8.Лептоспирози - а) болест на Вайл - Василев; б) доброкачествени.
- 9.Вирусни хепатити - а) ВХ-А, б) ВХ-В; с) ВХ-С, Делта.
- 10.Скарлатина.
- 11.Дифтерия.
- 12.Инфекциозна мононуклеоза.
- 13.Морбили.
- 14.Рубеола.
- 15.Варицела.
- 16.Грип и ОРВИ.
- 17.Коклюш.
- 18.Паротит.
- 19.Ентеровирусни заболявания - полиомиелит, Коксаки А и В, ЕСНО вирусни инфекции.
- 20.Менингококов менингит и други форми на менингококовата болест.
- 21.Чума.
- 22.Туларемия.
- 23.Петнист тиф- епидемичен и ендемичен.
- 24.Марсилска треска.
- 25.Ку-треска.
- 26.Вирусни хеморагични трески - а) Кримска-Конго хеморагична треска; б) Хеморагична треска с бъбречен синдром.
- 27.Лаймска борелиоза.
- 28.Синдром на придобита имунна недостатъчност (СПИН).
29. Нозокомиални инфекции.
- 30.Антракс.
- 31.Тетанус.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: Страница: 9 от 9

32.Шап.

33.Бяс.

8. ЛИТЕРАТУРА:

Епидемиология на инфекциозните заболявания. (под редакцията на проф.д-р Н.Рибарова), авторски колектив: Н.Рибарова, Й.Стоилова, Н.Вълканова, И.Младенова, Й.Митова, Издателство “Симелпрес”, София, 2011г.

Ръководство за практически упражнения по епидемиология на инфекциозните заболявания за студенти по медицина. Рибарова Н, Стоилова Й., Вълканова Н, Младенова-Христова И., Карчева М, Константинов Р, Кеворкян А. Издателство „Симелпрес”, София. 2013г.

Епидемиология. (под редакцията на проф.д-р В.Монев), Издателство “Знание”.1999г.

Епидемиология на инфекциозните болести. (под редакцията на доц.д-р Л.Ангелов), Медицинско издателство «ВАП» гр.Пловдив.2001г.

9. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО

Целта на обучението по «Епидемиология на инфекциозните болести» е овладяване от бъдещите лекари на познания относно протиепидемичната дейност в здравните заведения и огнищата на зараза. След завършване на преддипломния стаж стажант- лекарите трябва да придобият умения да прилагат основните методи за борба със заразните болести, съответстващи на квалификацията на общопрактикуващите лекари: извършване на самостоятелни епидемиологични проучвания в огнище на заразни болести и прилагане на протиепидемични мерки, съгласно нормативните документи за ликвидиране на огнището. Да придобият основни познания относно планирането, организирането и извършването на профилактичните имунизации, а така също и на дезинфекционните практики и здравно- просветната дейност.